

Universitätsbibliothek Paderborn

M. Fabii Quintiliani Institutionum Oratoriarum Libri Duodecim

Summa diligentia ad fidem vetustissimorum codicum recogniti ac restituti

M. Fab. Quintiliani Declamationes Undeviginti. M. Fabii Avi Et Calpurnii
Flacci Declamationes. Auctoris Incerti Dialogus De causis corruptae
Eloquentiae - Cvm Variorum Notis

Quintilianus, Marcus Fabius

Lugd. Batav. ; Roterodami, 1665

II. Natus Aethiops.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12889

665
INCIPIUNT EX CALPUR-
NIO FLACCO

EXCERPTÆ X. RHETORVM
MINORVM.

I.

Uxor tyrannicida.

QUINQUE CUM TYRANNO PROXIMÆ FAMILIÆ PU-
NIANTUR. Quæ habebat duos filios, & tyrannum virum, tyran-
nicidium fecit. præmio impunitatem liberis postulavit, meruit. Ex
his alter occupavit arcem, eum mater occidit. Petit alteri impuni-
tatem: contradicitur.

CONTRA MATREM.

 Ccidam, inquit. Quanta nobis patienda sunt,
dum occidere tyrannum foemina possit, & ma-
ter velit! non possum filii mei mortem videre.
Hoc est ergo, quare illum velimus occidere.

PARS ALTERA.

Petit præmium, non quod accipiat, sed quod accepit.

II.

Natus Æthiops.

Matrona Æthiopem peperit: arguitur adulterii.

CONTRA MATRONAM.

XPERS JUDICII EST AMOR: non rationem habet, non sani-
tatem: alioquin omnes quidem amaremus. Nonnun-
quam incredibiliter peccare, ratio peccandi est. Non sem-
per, inquit, similes parentibus liberi nascuntur. Quid
tibi

CALPVRNII FLACCI.] Aetas hujus
viri, ut opinor, haud vulgaris co-
gnosci potest ex l. 8. D. de ventre in possi-
mittendo. Si ventris nomine mulier missa
fit in possessionem, D. Hadrianus Calpurnio
Flacco differendam accusationem adulterii
rescripsit, ne quod præjudicium fieret nato.
Forte & l. 8. π. 2. D. de Manumiss. Di-
vus quoque Pius Calpurnio rescripsit. Pom-
ponius l. 34. π. 2. de Fideicommiss. li-
ber. Servus legatus erat Calpurnio Flacco,
isque rogatus erat eum manumittere. Gron-

T t 5

tibi cum isto patrocinio est , nisi ut appareat te peccasse securius? Miramur hanc legem esse naturæ , ut in sobolem transeant formæ ,¹ quas quasi descriptas species custodiunt? Sua cuique genti etiam facies manet. Rutili sunt Germaniæ vultus , & flava proceritas² Hispaniæ : non eodem omnes colore tinguntur. Ex altera parte , qua convexus & deficiens mundus vicinum mittit orientem ,³ illic effusiora corpora , illic collectiora nascuntur : diversa sunt mortaliū genera : nemo tamen est suo generi dissimilis. Quid ergo? inquit , amavit Æthiopem. Est interdum , judices , malarum quoque rerum sua gratia:⁴ est quædam formarum voluptas. Miraris si aliquis non sapienter amat , cum incipere amare non sit sapientis? da mihi sanos mulieris oculos:⁵ nemo adulter⁶ formosus est. Perituræ pudicitiæ minima est in eo sollicitudo , quemadmodum pereat. Proprium est profanæ libidinis nescire ,⁷ quo cadat. Ubi semel pudor corruit , nulla inclinatis in vitium animis ruina deformis est. Is demum libidini placuit , in quem non posset mariti cadere suspicio.

P A R S A L T E R A .

Ita non majus est argumentum pudicitiæ , quod parere voluit , quam impudicitiæ , quod infeliciter peperit? Vides partum lœsis fortasse visceribus excussum. Multum fortunæ etiam intra uterum licet : vides sanguinis vitio perustam cutem , colorem putas : istud fortasse infantis injuria

¹ Quas quasi.] Vetustius exemplar , quas quasi descriptas. Pithœus. Quas quasi descriptas species.] Lege , quas quasi descripti in species custodiunt. Gron.

² Hispaniæ.] Alterum exempl. Hesperiæ. Pith.

³ Illic eff.] Al. Illic effusiora corpora , illic coloratoria , male. Idem.

⁴ Est quædam formarum voluptas.] Forre: Est quædam infamiae voluptas. vel deformium. Gron.

⁵ Nemo adulter formosus est.] Particulam negandi inserit Pithœus. Non in-

pte , si de perdita & projecta libidinis foemina hoc efferretur. Sed non separandum hoc membrum à præcedenti: Da mihi sanos mulieris oculos : nemo adulter formosus est. Hoc est: Uxori bonæ mentis nec Nireus nec Parthenopæus placebunt: infra pudicitiam erit forma. Sic in contrarium nec moecha formas distinguit , dum satiet libidinem. Idem.

⁶ Formosus.] Fortasse melius , non formosus. Pithœus.

⁷ Quo cadat ubi semel pudor corruit. Nulla. Idem.

juria est. Hoc ipsum, quod ita infuscatam cutem livor inficit, dies longus extenuat. Nivea plerunque membra sole fuscantur, & corpori pallor excedit: quamvis naturaliter fuscos artus umbra cogit albescere. Tantum tempori licet: quantum putas licere naturæ?

III.

Miles Marianus.

Miles Marii adolescens propinquum Marii tribunum vim sibi inferentem peremit. Reus est cædis C D.

PRO MILITE.

Propinquus, inquit, imperatoris occisus est: macte virtute adolescens, & Marium vindicasti. Ubi cunque periclitatur pudicitia, suam legem habet. Quid agis tribune? tibi nondum vir est, ¹ qui Mario miles est? Non longe ab eo est miles, ut promittat stuprum, qui rogatus tantummodo negat. Crede, imperator, male de te judicasset miles tuus, si tribuno pepercisset. Hanc vim Virginius parricidio fugit: propter hanc Lucretia pectus suum ferro fudit. Pudet me imperator. Fœminæ exemplis militem tueor. Stuprum minatus est militi tuo? minus est, quod nobis Cimbri minantur.

PARS ALTERA.

Miles tuus, imperator, jam aliquid impudici habet, quod ad impudicitiam placet. Tu gladium commilitonis tui cruento tinxisti, quem satis fuit ² minari.

IV.

Parricida carcerem petens.

DAMNATUS PARRICIDI ANNO CUSTODIATUR. Qui sub noverca damnatus est, vult illum pater domi custodire: ille petit, ut publico carcere servetur.

PRO PARRICIDA.

Jubete quamprimum ad illas me impiorum tenebras trahi: liceat impetrare, quod non licet ³ recusare. Ego me unquam

¹ Qui Mario miles est.] Al. qui Mario
jam miles est. Idem.

² Minari.] Vet. mirari. Idem.
³ Recusare.] Vet. excusare. Idem.